

Oplegger stroomschema aanmelding Nieuwkomer

Wanneer nieuwkomers met speciale onderwijsbehoeften zich aanmelden bij een stamschool, ontstaat vaak onduidelijkheid over verantwoordelijkheden en het juiste handelingsproces. Dit document biedt een overzicht van de stappen die moeten worden genomen om deze leerlingen passend onderwijs te bieden.

Het doel is om een eenduidige aanpak te waarborgen en een goede samenwerking tussen stamscholen, taalscholen* en het samenwerkingsverband (SWV) te faciliteren.

Het bevat richtlijnen voor de aanmelding bij stamscholen, de aanvraag van een Ondersteuningsteam (OT) en de wettelijke verplichtingen wanneer leerlingen volledig of gedeeltelijk thuis komen te zitten.

Met deze aanpak wordt de verantwoordelijkheid van de stamschool en taalschool duidelijk en zijn de stappen inzichtelijk om passende ondersteuning te bieden. De zorgplicht van de stamschool blijft het uitgangspunt, waarbij samenwerking met het SWV en andere betrokkenen essentieel is.

**De term taalscholen en nieuwkomerslocaties worden door elkaar gebruikt voor het onderwijs aan nieuwkomers.*

Liesbeth Vlaanderen (stedelijk IB-er/Nieuwkomersdeskundige SWV)
Annemiek Roelen (Onderwijsadviseur Nieuwkomers SWV)

Voorjaar 2025

Besproken in IB netwerk NK voorjaar 2025.

Gedeeld in ANN januari 2026.

Vastgesteld regiegroep ANN februari 2026

Aanmelden van Nieuwkomers

Het stroomschema van Centraal Meldpunt Nieuwkomers (CMN) is leidend.

Aanmeldprocedure nieuwkomer PO BBO Breed Bestuurlijk Overleg Amsterdam

1. Aanmelding bij de stamschool

De ouders/verzorgers melden de nieuwkomer aan bij de stamschool.*

De stamschool nodigt ouders/verzorgers en leerling(en) uit op school en verzamelt basisgegevens van de leerling en controleert benodigde documenten. De stamschool brengt de onderwijsbehoefte van de leerling in kaart voor zover dat mogelijk is. Als ouders aangeven dat de leerling extra ondersteuningsbehoeftes heeft, waardoor deelname aan taalschool mogelijk niet passend is, stelt de stamschool verdiepende vragen. Bij het in kaart brengen van de onderwijsbehoefte is het essentieel dat de stamschool de leerling heeft gezien. Van leerlingen die zich nog niet in Nederland bevinden**, kunnen we niet vaststellen waar en op welke manier de juiste onderwijsondersteuning gegeven kan worden.

Er kunnen dan 3 uitkomsten zijn:

- A. Als deelname aan het **onderwijs mogelijk** is handelt de school volgens stappenplan CMN.
- B. **Bij twijfel** neemt de stamschool contact op met de taalschool om te bespreken of deelname aan onderwijs op de taalschool mogelijk is. Ga door naar punt 2.
- C. Als stamschool denkt dat **onderwijs niet mogelijk** is, vormt de school een passend ondersteuningsteam.

*Het beleid in Amsterdam is erop gericht nieuwkomers binnen twee weken een onderwijsplek aan te bieden, of in ieder geval zicht te geven op plaatsing. Voor de onderzoeksperiode geldt een wettelijk vastgestelde termijn van zes weken, met de mogelijkheid tot een eenmalige verlenging van vier weken. De gemeente Amsterdam hanteert daarbij een maximale termijn van drie maanden voor het realiseren van een beschikbare onderwijsplek.

**Uit ervaring weten we dat er nog vaak iets kan veranderen aan de situatie die ouders schetsen of ouders een heel andere beleving hebben van de ondersteuningsbehoefte. Daarom is het advies om, totdat het gezin fysiek aangekomen is in Nederland, in de adviserende rol te blijven. Met name ouders die kinderen hebben waarvan al bekend is dat zij veel ondersteuning nodig hebben, beginnen al vroeg met zoeken naar juiste plek.

2. Plaatsing en onderzoekstijd (6 weken)

Als deelname aan het **onderwijs twijfelachtig** is, neemt de stamschool contact op met de taalschool om de casus te bespreken. Op basis van dit gesprek kan besloten worden dat aanmelding op de taalschool passend is of dat er meer informatie nodig is.

Als er meer informatie nodig is, nodigt de taalschool de leerling en ouders uit voor een gesprek. Wees duidelijk naar ouders over het doel van het gesprek: kennismaken of inschrijven! In het oriënterend gesprek wordt nader ingegaan op de achtergrond en onderwijsbehoefte.

De taalschool neemt in de overweging tot aanname mee of er mogelijk ingezet kan worden op deelname aan de taalschool in deeltijd.

De taalschool kan overwegen de leerling een proefperiode mee te laten draaien. Als na deze periode blijkt dat de taalschool niet kan voorzien in onderwijs, is de stamschool verantwoordelijk voor het indienen van een OT, met inhoudelijke ondersteuning van de taalschool.

Als de taalschool niet kan voorzien in de onderwijsbehoefte, verwijzen zij ouders terug naar de stamschool. De taalschool meldt dit bij zowel de ouders als de stamschool.

3. Terug naar de stamschool:

Als ouders terugkomen bij de stamschool, volgt opnieuw een gesprek. Daarin wordt met ouders het vervolgtraject besproken.

De school bepaalt samen met ouders of leerling mogelijk in deeltijd kan deelnemen aan onderwijs of welke kernpartners daar direct een rol in kunnen betekenen.

Als zowel de taal- als de stamschool vaststellen dat **onderwijs niet mogelijk** is op dat moment, dan vormt de school een passend ondersteuningsteam.

Overzicht Verantwoordelijkheden

- **Stamschool:**
 - Draagt zorg voor een passend onderwijsaanbod (zorgplicht).
 - De **stamschool** blijft gedurende het hele proces verantwoordelijk voor het zorgen dat de juiste partijen betrokken blijven en schakelt partners in bij complexe behoeften. Deze verantwoordelijkheid kan tijdelijk overgedragen worden aan de taalschool.
- **Taalschool:**
 - Onderzoekt of de leerling een passend aanbod geboden kan worden binnen de taalschool en biedt gespecialiseerd taalonderwijs.

- **Ouders:**
 - Werken samen met de scholen en andere betrokkenen met als doel een passende setting binnen onderwijs voor hun kind.
- **Partners:**
 - **Stedelijk Intern Begeleider (St.ib-er):** Is het eerste aanspreekpunt voor scholen en ouders als onderwijs niet vanzelfsprekend is. Zij onderzoekt of alle juiste instanties aangehaakt zijn en brengt expertise in vanuit Nieuwkomersonderwijs.
 - **Ouder en kind team:** Is verantwoordelijk voor het opstellen van een kindplan en bewaakt de samenwerking met de ketenpartners.
 - **Leerplichtambtenaar:** volgt de casus vanuit wettelijke leerplichtkader.
 - **Samenwerkingsverband (SWV):** Werkt samen met de school om juiste ondersteuning binnen het onderwijs mogelijk te maken. Binnen het SWV is Nieuwkomers expertise beschikbaar.

Werkwijze stedelijk IB-er en SWV m.b.t. Nieuwkomers

Stedelijke IB-er

Binnen de stad Amsterdam worden taalscholen/klassen ondersteund door de Stedelijk ib-er. Zij heeft een enerzijds coördinerende rol gericht op samenwerking en kennisoverdracht en is anderzijds betrokken bij het plaatsen van leerlingen waarbij deelname aan onderwijs niet vanzelf gaat. Vanuit deze laatste rol kan de Stedelijk ib-er al vroegtijdig ingezet worden om mee te denken met zowel stam-als taalscholen. Scholen kunnen zowel organisatorisch als inhoudelijk ondersteuning vragen van de Stedelijk ib-er. Zij kan meekijken met school en ouders wat er mogelijk en nodig is om te komen tot een passend onderwijsaanbod.

SWV Amsterdam Diemen

Binnen SWV Amsterdam Diemen werken de onderwijsadviseurs school- of wijkgebonden. Iedere school PO heeft daardoor een vaste OA. De school kan een OT-aanvraag indienen binnen Kindkans en vult bij coördinator de naam van de vaste OA in. Deze OA neemt o.a. de OT's in behandeling op volgorde van binnenkomst. Bij de OT's sluit een 2e deskundige aan. Dit kan een andere orthopedagoog of deskundige zijn op maatschappelijk gebied, hoogbegaafdheid, autisme of nieuwkomers.

Samenwerking Stedelijk ib-er en SWV

Indien de leerling wordt aangenomen op de taalschool en er is reden voor de aanvraag van een OT, zal de orthopedagoog met als specialisme nieuwkomers, dit oppakken samen met Stedelijk ib-er/nieuwkomersdeskundige. Verder volgen zij hier de reguliere afspraken binnen het SWV. In Kindkans wordt de orthopedagoog of Stedelijk ib-er als coördinator aangemeld.

Indien de leerling niet aangenomen wordt op de taalschool, maar dus wel een nieuwkomer is, blijft de Stedelijk ib-er/nieuwkomersdeskundige betrokken als 2e deskundige. Zij benadert de vaste OA van de school om te overleggen welke OA de OT-s gaat voeren. De voorkeur is om de orthopedagoog met ervaring op gebied van nieuwkomers in te zetten. In Kindkans wordt de Stedelijk ib-er als coördinator aangemeld.

Op het moment dat een leerling ingeschreven wordt op een school, ongeacht of dit een taal- of stamschool is, kan een OT aangevraagd worden. Zolang de leerling een 1e jaars nieuwkomers is, kan zowel de AO Nieuwkomers, als de Stedelijk ib-er bij de aanvraag betrokken worden.

Leidende principes

- Betrokkenheid en continuïteit staan centraal in de begeleiding van nieuwkomers.
- Het inzetten van expertise rondom nieuwkomers wordt afgestemd op de specifieke situatie en behoefte van de leerling en de school.

Deze werkwijze zorgt voor een integrale aanpak waarbij zowel stam- als taalscholen toegang hebben tot de benodigde expertise en ondersteuning voor nieuwkomers.

Volledige of gedeeltelijke thuiszitter

Een leerling kan om verschillende redenen (tijdelijk) niet naar school gaan. In zulke situaties kan de school één van de volgende maatregelen nemen. Voor elke maatregel gelden eigen regels en voorwaarden.

Schorsing

De leerling mag tijdelijk niet naar school komen, vanwege een disciplinaire maatregel bij ernstig gedrag. Een schorsing duurt maximaal vijf schooldagen.

Verwijdering

De leerling wordt definitief van school uitgeschreven, maar deze maatregel wordt alleen genomen als andere oplossingen niet werken. De school zorgt eerst dat er een andere school is gevonden.

Onderwijstijdverkorting

De leerling volgt tijdelijk minder onderwijsuren als ondersteuningsmaatregel. Het doel is om de leerling stap voor stap weer volledig onderwijs te laten volgen.

Definitie thuiszitter: <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/toezicht-op-samenwerkingsverbanden-passend-onderwijs/thuiszittersregistratie/definitie-verzuimers>

Regels rondom onderwijstijd verkorting:

Per 1 januari 2026 zijn er nieuwe regels rondom de onderwijstijdverkorting. Voor ieder nieuw schooljaar dient per leerling opnieuw een aanvraag ingediend te worden.

<https://www.onderwijsinspectie.nl/actueel/nieuws/2025/12/03/beleidsregel-rond-maatwerk-onderwijstijd-aangepast-per-1-januari-2026>

Samengevat:

- Goed zorgoverleg met besluitvorming en onderbouwing binnen een zorgteam.
- OPP opstellen en cyclisch mee om gaan.
- Ouders goed meenemen in het proces en zij moeten tekenen voor het OPP.
- Je houdt als stamschool verantwoordelijkheid en de centrale rol.
- De school vraagt de OTV aan bij de inspectie van Onderwijs via het ISD.